

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Eidsvoll Sankelag SA v/Audun Knutsen
Milligutua 12
2080 EIDSVOLL

Miljøvernavdelingen

Besøksadresse: Tordenskioldsgate 12,
Oslo
Postadresse: c/o Fylkesmannen i Østfold,
Postboks 325, 1502 MOSS
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2018/16379-1 M-NA
Saksbehandler: Asle Stokkereit
Direktetelefon: 22 00 36 68

Dato: 01.08.2018

Skadefellingstillatelse på ulv i deler av Eidsvoll og hele Stange og Nord-Odal kommuner.

Fylkesmannen gir skadefellingstillatelsen på 1 ulv frem til og med onsdag 8. august kl 12.00.

Bakgrunn

I natt (onsdag 1 august) ble det funnet 2 lam bekreftet tatt av ulv ved Lyssjøen i Eidsvoll kommune.

Det er sluppet betydelig med beitedyr i området Eidsvoll, Stange og Nord-Odal. Det har tidligere i beitesesongen vært avdekket ulveskader i samme området, og Fylkesmannen i Hedmark, i samråd med Fylkesmannen i Oslo og Akershus, gav i den anledning skadefellingstillatelse for tidsperioden 26.06.18 til 05.07.18.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal sammen med region 5 (Hedmark) ha 4–6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus og forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark, jf § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf § 8.

I felles rovviltnemndsmøte mellom rovviltnemnden i region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og region 5 (Hedmark) den 20.04.2018, fattet de to nemndene vedtak om betinget skadefellingskvote på 5 ulv, jf. fellessak 01/2018.

Miljødepartementet har i brev datert 24. april 2018 gitt føringer om at genetisk viktige individer av ulv, dvs. finskrussiske innvandrere og deres førstegenerasjons avkom, skal beskyttes på en best mulig måte. Dette fordi den genetiske situasjonen for den sør-skandinaviske ulvebestanden er alvorlig. Departementet viser blant annet til felles retningslinjer mellom norske og svenske myndigheter som stiller krav om at begge land så langt det er mulig skal unngå utilsiktet felling av slike ulver. Miljødirektoratet er bedt om å sørge for en tett oppfølging av streifulver, og så langt det er mulig å avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk. Departementet erkjenner at det kan oppstå situasjoner der det i praksis er utfordrende, og at genetisk status i enkelte tilfeller vanskelig lar seg avklare i forkant.

Fylkesmannen har ingen oversikt over genetikken til ulven som har gjort skade, vi kjenner ikke til hvilket revir den kommer fra eller hvor i Sør-Skandinavia denne ulven har vandret fra. Ut fra kravet fra Miljødepartementet så skulle ideelt sett genetikken til den aktuelle ulven vært avklart før det ble igangsatt skadefellingsforsøk på denne, men Fylkesmannen vurderer at potensialet for skade er så stort i dette området at det taler for at en her iverksetter skadefellingsforsøk direkte. Erfaringene fra tidligere år (2014-2017), har vist at skadepotensialet i dette området er veldig stort. Samtidig er jakt på ulv i et slikt skogsterreng svært vanskelig og ressurskrevende. Det aktuelle området ligger i sin helhet utenfor ulvesonen og er et beiteprioritert område. Fylkesmannen har bedt skadefellingslaget om innsamling av genetisk materiale, som for eksempel møkk fra den aktuelle ulven. Dersom det skulle vise seg å være et genetisk verdifullt individ vil vi foreta en ny vurdering av situasjonen.

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene

til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata, Viltskadecenter, SLU, og Høgskolen i Hedmark om *Bestandsovervåking av ulv vinteren 2017 – 2018. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 1-2018*, av mai 2018.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf § 10.

Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus sin inndeling i forvaltningsområder og Fylkesmannen i Hedmark sin forvaltningsplan der området også er prioritert til beitedyr. Ut fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I henhold til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus ligger det aktuelle beiteområdet innenfor område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus. Også i tilgrensende områder i Hedmark er det et betydelig antall beitedyr.

Fylkesmannen anser at det nå foreligger et vesentlig skadepotensiale, jf. § 9 annet ledd, bokstavene b og c. Skadepotensialet vurderes som betydelig om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Viser til erfaringene med ulv i dette området i tidligere år. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende ulven, og at det gis fellingstillatelse på én ulv i dette området.

Konklusjon og vedtak:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsetter å oppholde seg i dette området i Eidsvoll øst for Vorma, samt Stange og Nord-Odal kommuner i Hedmark, finner Fylkesmannen i Oslo og Akershus, i samråd med Fylkesmannen i Hedmark, å tillate skadefelling på en – 1 – ulv innenfor dette beiteområdet. Tidsrom for skadefellingstillatelsen framgår av vilkårene for tillatelsen.

Det nyopprettede Øvre Romerike skadefellingslag får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

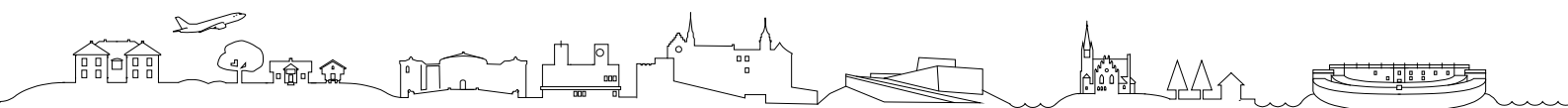
Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet har følgende avgrensning: Eidsvoll kommune øst for Vorma og hele kommunene Stange og Nord-Odal i Hedmark
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet 01. august 2018 kl. 9.00 til og med 08. august 2018 kl. 12.00.
3. Øvre Romerike skadefellingslag er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Dette gjøres i samarbeid med skadefellingslag i Stange og Nord-Odal, og eventuelt andre fellingslag ved behov. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste

oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 50 000,-. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.
5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum en gang pr. døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart. Fylkesmannen kontaktes via beredskapstelefonen – tlf. nr. 971 35 265.
10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen. Dette gjelder blant annet dersom det er ett genetisk viktig individ.
12. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
  - a. Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
  - b. Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
  - c. Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
  - d. Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.
13. Dersom det av fellingsleder vurderes som aktuelt å bruke løs på drevet halsende hund skal dette avtales, og klareres med Fylkesmannen, før bruk av slik hundeevipasje igangsettes.
14. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikre dette materialet slik at det kan sendes inn til genetiskanalyse.

Dersom ulv skadeskyles eller felles, skal det gis melding på beredskapstelefonen nr: 971 35 265.

Klage

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef

Asle Stokkereit
viltforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi:

Fylkesmannen i Hedmark
Eidsvoll kommune
Stange kommune
Nord-Odal kommune

